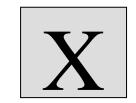
MINISTERUL EDUCAȚIEI CERCETĂRII ȘI INOVĂRII

Olimpiada de Fizică - Etapa pe județ 17 ianuarie 2009 Subiecte

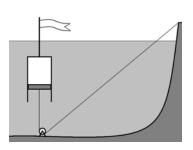

Problema I

Geamandura (10 puncte)

O geamandură este un cilindru, având volumul $V=0.4~m^3$, închis cu un piston cu grosimea neglijabilă și cu suprafața $S=0.40~m^2$. Masa pistonului este m=10~kg.

Printr-un cablu inextensibil, perfect deformabil, trecut peste un scripete fix şi legat de mal, pistonul este menţinut tot timpul la aceeaşi distanţă faţă de fundul mării. De cilindru este prins un steag care are lungimea lăncii $\ell=2.0m$ (vezi figura alăturată). Atunci când geamandura pluteşte, astfel încât lancea steagului este cufundată până la jumătate din înălţimea sa în apă,

pistonul intră în cilindru pe o distanță $D=0.11~m~(\cong 1/9)m$. Înaintea cufundării în mare, aerul din geamandură se afla la presiunea atmosferică $p_0=10^5~N/m^2$. Temperatura comună a apei și a aerului rămâne constantă. Consideră că presiunea atmosferică p_0 nu se modifică, că volumul lăncii steagului este neglijabil, că densitatea apei de mare este $\rho=1000~kg/m^3$ și că accelerația gravitațională are valoarea $g=10~m\cdot s^{-2}$.

Determină:

- a. masa cilindrului geamandurii cu steag;
- **b.** cu cât a coborât marea în timpul refluxului, față de situația descrisă anterior, atunci când lancea steagului iese din apă pe trei sferturi din înălțimea sa;
- **c.** valoarea tensiunii mecanice maxime suportată de cablul de care este legat pistonul, dacă acesta se rupe atunci când steagul este cufundat în apă până la vârful lăncii.

Problema a II-a

Ușa frigiderului (10 puncte)

Spaţiul util din interiorul unui frigider poate fi asimilat unui cub cu latura $\ell=1\,m$. Se deschide uşa frigiderului aflat într-o cameră în care se găseşte aer uscat – complet lipsit de vapori de apă – care are temperatura $t_{cameră}=40^{\circ}\,C$ şi presiunea $p_{atmosferică}=10^{\,5}\,N\,/\,m^2$. După închiderea uşii frigiderului, temperatura din interiorul acestuia scade până la atingerea temperaturii de funcționare $t_{frigider}=-10^{\circ}C$.

- **a.** Determină presiunea la care ajunge aerul din frigider după închiderea ușii și atingerea temperaturii de funcționare, dacă frigiderul este perfect etanș.
- **b.** Presupune că uşa frigiderului se poate asimila cu o față a cubului cu latura $\ell=1\,m$ care se rotește fără eforturi. Estimează valoarea minimă a forței cu care trebuie trasă uşa, de un mâner aflat la jumătatea muchiei opuse celei cu balamale, pentru a se deschide, după ce aerul cald ce a pătruns în frigider este adus la $t_{frigider}=-10^{\circ}\,\mathrm{C}$ şi dacă frigiderul este perfect etanş.
- **c.** Presupune că ai deschis uşa frigiderului şi că apoi ai închis-o, dar în urma acestei operații, garnitura uşii nu a mai închis etanş compartimentul din interiorul frigiderului. În această situație, după $\tau = 15 \, \text{minute}$ de la închiderea uşii frigiderului, presiunea în interiorul şi în exteriorul frigiderului este cea atmosferică, iar temperatura din interiorul frigiderului este aceea de funcționare. Determină, pentru intervalul de timp τ , viteza medie de variație a masei de aer din frigider.

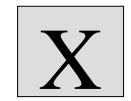
Cunoşti valoarea constantei universale a gazelor $R = 8.3 \, \text{kJ} / (\text{kmol} \cdot \text{K})$ şi masa molară a aerului $\mu_{\text{aer}} = 29 \, \text{kg} / \text{kmol}$.

1

- 1. Fiecare dintre subiectele 1, 2 respectiv 3 se rezolvă pe o foaie separată care se secretizează.
- 2. În cadrul unui subiect, elevul are dreptul să rezolve în orice ordine cerintele a, b, respectiv c.
- 3. Durata probei este de 3 ore din momentul în care s-a terminat distribuirea subiectelor către elevi.
- 4. Elevii au dreptul să utilizeze calculatoare de buzunar, dar neprogramabile.
- 5. Fiecare subject se punctează de la 10 la 1 (1 punct din oficiu). Punctajul final reprezintă suma acestora.

MINISTERUL EDUCAȚIEI CERCETĂRII ȘI INOVĂRII

Olimpiada de Fizică - Etapa pe județ 17 ianuarie 2009 Subjecte

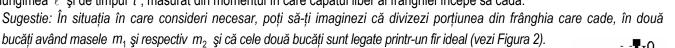

Problema a III-a

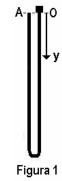
Frânghia care cade (10 puncte)

O frânghie foarte flexibilă şi inextensibilă de lungime 2ℓ şi de masă 2m, are un capăt O fixat într-un suport. Celălalt capăt A al frânghiei este ținut la același nivel cu capătul O (vezi Figura 1). Se lasă liber capătul A al frânghiei. Neglijează orice interacțiune a frânghiei cu mediul, cu excepția gravitației caracterizate prin accelerația gravitațională \vec{g} și consideră că masa frânghiei este distribuită uniform de-a lungul acesteia.

a. Determină dependența de timp a coordonatei capătului liber al frânghiei, în raport cu axa Oy indicată în figura 1, pentru intervalul de timp în care acest capăt se mişcă. Exprimă rezultatul în funcție de accelerația gravitațională g, de lungimea ℓ și de timpul t, măsurat din momentul în care capătul liber al frânghiei începe să cadă.

- **b.** Determină dependența de timp a coordonatei punctului de curbură al frânghiei, în raport cu axa Oy indicată în figura 1, pentru intervalul de timp în care punctul de curbură se mişcă. Exprimă rezultatul în funcție de accelerația gravitațională g, de lungimea ℓ și de timpul t, măsurat din momentul în care capătul liber al frânghiei începe să cadă.
- **c.** Reprezintă grafic, pe aceeași diagramă, dependența de timp a coordonatei capătului liber al frânghiei, dedusă la punctul a, și dependența de timp a coordonatei punctului de curbură al frânghiei, dedusă la punctul b.
- **d.** Dedu dependența de timp a energiei cinetice a frânghiei, în intervalul de timp cât aceasta se mișcă. Exprimă rezultatul în funcție de accelerația gravitațională g, de lungimea ℓ , de masa m și de timpul t, măsurat din momentul în care capătul liber al frânghiei începe să cadă.

□←┃┃

Figura 2

Subiect propus de:

Delia DAVIDESCU – Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar – Ministerul Educației Cercetării și Tineretului

Conf. univ. dr. Adrian DAFINEI - Facultatea de Fizică – Universitatea București

- 1. Fiecare dintre subiectele 1, 2 respectiv 3 se rezolvă pe o foaie separată care se secretizează.
- 2. În cadrul unui subiect, elevul are dreptul să rezolve în orice ordine cerintele a, b, respectiv c.
- 3. Durata probei este de 3 ore din momentul în care s-a terminat distribuirea subiectelor către elevi.
- 4. Elevii au dreptul să utilizeze calculatoare de buzunar, dar neprogramabile.
- 5. Fiecare subject se punctează de la 10 la 1 (1 punct din oficiu). Punctajul final reprezintă suma acestora.